

Citotoets Oefenboek (2)

Geschied voor de LVS-toetsen
van het Cito en andere toetsen

Groep 6

© 2020 Junior Einstein bv Enschede, the Netherlands

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912. Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp).

All rights reserved. No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

ISBN 978-94-93218-07-9

Inhoudsopgave

Inleiding 4

Taal | Lezen 6

Begrijpend lezen 6

Gatenteksten 10

Samenvatten 12

Opzoeken 19

Taal | Taalverzorging 22

Grammatica | Zinsontleding 22

Grammatica | Woordbenoemen 24

Spelling | Werkwoorden 27

Spelling | Niet-werkwoorden 29

Interpunctie 31

Taal | Schrijven 36

Rekenen | Getallen 40

Rekenen | Verhoudingen 48

Rekenen | Meten en meetkunde 54

Rekenen | Verbanden 62

Antwoorden 66

Inleiding

Met dit Citotoets Oefenboek voor groep 6 (deel 2 van een serie van drie) kunnen leerlingen op een goede en verantwoorde manier – zelfstandig – hun vaardigheden voor Taal en Rekenen verder ontwikkelen. Deze Oefenboeken zijn uitstekend geschikt voor de voorbereiding op de LVS-toetsen van het Cito en van andere toetsaanbieders.

In groep 6 worden de vaardigheden op het gebied van rekenen en taal verder ontwikkeld. Nieuwe strategieën en vaardigheden worden, boven op de basisvaardigheden, in een snel tempo aangeleerd. De LVS-toetsen worden door scholen afgenomen om de ontwikkeling van een leerling – per vaardigheid – op de voet te volgen. Naast de LVS-toetsen hebben scholen ook de mogelijkheid om een Entreetoets af te nemen in groep 6.

Samen maken de LVS-toetsen en de Entreetoets onderdeel uit van het leerlingvolgsysteem van het Cito. De behaalde resultaten geven een beeld van het niveau van

de leerling. Aan de hand van de behaalde resultaten kan gekeken worden op welk leergebied nog extra aandacht nodig is.

In groep 6 vinden twee afnamemomenten plaats. De eerste LVS-toets (M6) wordt rond januari afgenomen. De tweede LVS-toets (E6) wordt rond mei afgenomen. De Entreetoets wordt tussen april en juni of in september afgenomen.

Onderwerpen taal en rekenen

Alle onderwerpen die in zowel de LVS-toetsen als de Entreetoets zitten, komen in dit Oefenboek uitgebreid aan bod. De vraagstelling is afgestemd op die van het Cito. Zowel de LVS-toetsen als de Entreetoets bestaan uit de onderdelen Taal en Rekenen. Hieronder volgt een overzicht van de onderdelen met de domeinen en subdomeinen die getoetst worden.

Taal

Domein	Subdomein
Lezen	Begrijpend lezen Gatenteksten Samenvatten Opzoeken
Taalverzorging	Grammatica Zinsontleding Grammatica Woordbenoemen Spelling Werkwoorden Spelling Niet-werkwoorden Interpunctie
Schrijven	

Rekenen

Domein
Getallen
Verhoudingen
Metten en meetkunde
Verbanden

Wat wordt er getoetst?

De LVS-toetsen worden aangeboden als een papieren toets. Dit Oefenboek bevat zowel open vragen als meerkeuzevragen, waarbij altijd maar één antwoord goed is. De open vragen sluiten meer aan op de methodetoetsen en vragen meer van de capaciteit van de leerling. Ten opzichte van de vorige versies staat in deze nieuwste versie van de Cito LVS-toetsen de tekst groter en staan de opgaven in één kolom.

Taal

Bij Taal wordt getoetst wat de kennis en vaardigheden zijn voor Lezen, Taalverzorging en Schrijven.

Begrijpend lezen

Bij Begrijpend Lezen gaat het om het verwerken van informatie in een tekst. Daarbij kan de lezer relaties leggen tussen tekstdelen en tussen de tekst en de eigen kennis. Onder Begrijpend Lezen valt ook woordenschat. Er worden verschillende tekstsoorten aangeboden: informatief, betogend, instructief of fictief.

Gatenteksten

Bij Gatenteksten kan de lezer informatie uit een tekst interpreteren. Hij legt verbanden met dat wat hij al weet, door weggelaten stukjes tekst in te vullen.

Samenvatten

Bij Samenvatten gaat het om het begrijpen en toepassen van de informatie in een tekst. De tekst kan worden omgezet in een verkorte tekst, schema of tabel.

Opzoeken

Bij het opzoeken van informatie gaat het om het opsporen van specifieke informatie in verschillende bronnen (krant, tv-gids, woordenboek of informatie op een website). De lezer zal soms heel grondig moeten lezen, maar soms ook vooral scannend.

Taalverzorging

Bij Taalverzorging wordt de passieve spellingvaardigheid van grammatica, spelling en interpunctie getoetst.

Grammatica | Zinsontleding en Woordbenoemen

Onder Grammatica verstaan we redekundig ontleden (analyse van zinnen in zinsdelen: het onderwerp, de persoonsvorm, het lijdend voorwerp ...) en taalkundig ontleden (het benoemen van woordsoorten: het werkwoord, het voltooid deelwoord ...).

Spelling | Werkwoorden en Niet-werkwoorden

Bij Spelling gaat het om de schrijfwijze van (werk)woorden. Binnen deze opgaven komen woorden aan bod uit de verschillende spellingcategorieën en de regels van de werkwoordspelling moeten worden toegepast.

Interpunctie

Interpunctie gaat over het juiste gebruik van leestekens (hoofdletters, punten, uitroeptekens ...).

Schrijven

Bij Schrijven staat het reviseren van teksten centraal. Zinnen zijn verkeerd geformuleerd en moeten worden aangepast, leestekens moeten op de juiste manier geplaatst worden en ontbrekende informatie moet worden toegevoegd.

Rekenen

Bij Rekenen worden de standaard domeinen getoetst: Getallen, Verhoudingen, Meten en meetkunde en Verbanden.

Getallen

Het onderdeel Getallen richt zich op getallen, getalrelaties en het uitvoeren van elementaire bewerkingen, zoals optellen, aftrekken, delen en combinaties hiervan met hele getallen, kommagetallen en breuken. Zowel in opgaven met als zonder context.

Verhoudingen

Bij Verhoudingen gaat het om het inzichtelijk werken met verhoudingen, breuken, procenten en kommagetallen in opgaven met en zonder context. Daarbij komen ook de onderlinge relaties aan bod.

Meten en meetkunde

Het onderdeel Meten en meetkunde richt zich vooral op het begrip van verschillende grootheden (lengte, oppervlakte, omtrek, gewicht, inhoud, tijd, snelheid en geld). Het aflezen van meetresultaten, het omzetten van maateenheden en de opbouw van de decimale structuur van het metriek stelsel komen aan bod.

Verbanden

Bij Verbanden gaat het voornamelijk om het omgaan met tabellen, diagrammen, grafieken, legenda's en assenstelsels en het aflezen van kaarten. De opgaven richten zich op het lezen en interpreteren van gegevens en het met elkaar in verband brengen van de gegevens uit verschillende informatiebronnen.

Meer oefenen ...

Dit boek is het tweede deel van een set van drie. Alle drie de boeken samen vormen een gedegen voorbereiding op de LVS-toetsen. Wil je kind meer oefenen dan wat deze serie aanbiedt? Junior Einstein heeft ook een uitgebreide online oefen- en leeromgeving. Je vindt deze op onze website www.junioreinstein.nl.

1 De geest, de bochel en het houten been

2 Het is zaterdagavond tien uur en in café Het Haantje is het een gezellige drukte.
 3 Er wordt wat gekaart, wat gekletst en Jan en Berend zijn in hun schaakspel
 4 verdiept. Opeens vliegt de buitendeur open. In de deuropening staat Tinus met de
 5 Bochel en hij heeft een grijns van oor tot oor. Hij stapt naar binnen en iedereen valt
 6 bijna van zijn stoel van verbazing. Tinus met de Bochel dankt zijn bijnaam aan de
 7 hele grote bult die hij zijn hele leven op zijn rug heeft gehad. Alleen is zijn rug nu
 8 recht. Geen bochel te bekennen!

9 Tom de Waard, de eigenaar van het café, vindt als eerste zijn stem terug. ‘Tinus,
 10 wat is er met jou gebeurd? Waar is je bochel?’ Tinus pakt een stoel en iedereen
 11 schuift snel dichterbij om te luisteren naar wat hij gaat vertellen. ‘Het is een raar
 12 verhaal’, zegt Tinus. ‘Raar, maar echt gebeurd. Luister ...

13 Vanavond wilde ik, net zoals elke zaterdag, hiernaartoe komen. Ik had een beetje
 14 haast, dus ik dacht: kom, laat ik de korte weg via de begraafplaats nemen. Ik
 15 had nog geen drie passen op de begraafplaats gezet of er verscheen een geest!
 16 Ik schrok natuurlijk enorm. De rillingen lopen me nog over de rug als ik eraan
 17 terugdenk. Met een holle stem riep de geest naar me: “Wie ben jij?” Bibberend
 18 antwoordde ik: “Tinus”. “Tinus, wat heb je op je rug?”, vroeg hij toen. “Een
 19 bochel”, antwoordde ik. En toen bulderde hij: “Hier met die bochel!” En opeens
 20 was de geest weg en mijn bochel ook! En hier ben ik nu, zonder bochel.’

21 Met grote ogen en open mond kijkt iedereen naar Tinus. Iedereen, behalve Klaas
 22 met het houten been. Die gaat naar buiten en haast zich naar de begraafplaats.
 23 Hoopvol opent hij het hek, gaat naar binnen en ja hoor, daar verschijnt de geest.
 24 ‘Wie ben jij?’, vraagt de geest. ‘Ik ben Klaas.’ ‘Klaas, wat heb je op je rug?’, roept
 25 de geest giechelend. ‘Op mijn rug? Niets’, antwoordt Klaas verward. ‘Hier, heb jij
 26 een mooie bochel!’ De geest verdwijnt lachend en de arme Klaas blijft verdrietig
 27 achter. Met een houten been én een grote bochel op zijn rug.

6 In welke zin staat de komma (,) goed?

- vanaf de eerste dag dat ze in de klas, kwam vond ze Tim al leuk
- vanaf de eerste dag dat ze in de klas kwam, vond ze Tim al leuk
- vanaf de eerste dag dat ze, in de klas kwam vond ze Tim al leuk
- vanaf de eerste, dag dat ze in de klas kwam vond ze Tim al leuk

7 morgen ga ik samen met Tjardy en Indy winkelen Indy heeft namelijk nieuwe schoenen nodig

Achter welk onderstreept woord moet de punt (.) worden gezet?

- samen
- Tjardy
- winkelen
- namelijk

8 regent het buiten

Welk leesteken moet er worden gezet achter buiten?

- een uitroepteken
- een vraagteken
- een punt

9 In welke zin staan de hoofdletters goed?

- B**laffend rent **D**exter naar luuk en luna
- B**laffend rent dexter naar **L**uuk en luna
- B**laffend rent **D**exter naar **L**uuk en **L**una
- B**laffend rent dexter naar luuk en **L**una

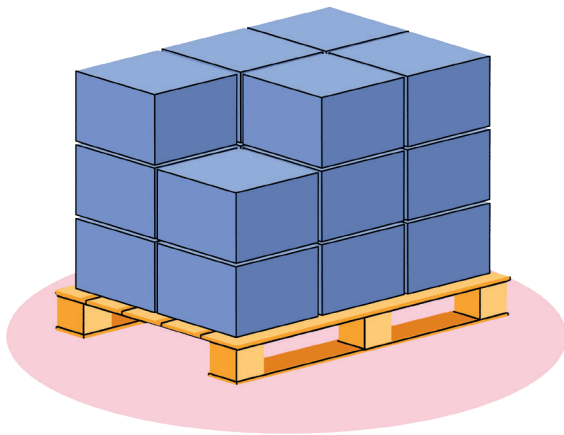
10 kom hier

Welk leesteken moet er worden gezet achter hier?

- een vraagteken
- een uitroepteken

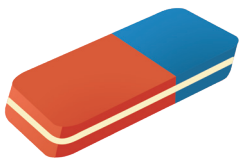
- 9 Op deze pallet staan meerdere dozen.
In elke doos zitten 50 kleurboeken.

Hoeveel kleurboeken liggen in totaal op deze pallet?

_____ kleurboeken

- 10 Olivia gaat naar de winkel om gummetjes te kopen.
Ze komt de volgende aanbieding tegen.

Actie!
6 gummen voor
maar € 3,59!

Hoeveel kost 1 gummetje ongeveer?

- 60 eurocent
 - 70 eurocent
 - 50 eurocent
 - 6 eurocent
- 11 Kim krijgt zwemles. Elke les kost € 7,-. Voor alle zwemlessen samen betalen de ouders van Kim € 84,-.

Hoeveel zwemlessen krijgt Kim?

_____ zwemlessen

Taal | Lezen

De geest, de bochel en het houten been

1. De schrijver wil de lezer vermaken.
2. Hij is blij, omdat hij geen bochel meer heeft.
3. Dat Tom de Waard heel verbaasd was, waardoor hij even niks wist te zeggen.
4. Tinus met de Bochel
5. café Het Haantje
6. de geest
7. Klaas
8. zijn houten been kwijtraakt.
9. D = bezoeker van het café
B = houten been
A = bochel
C = baas van het café
10. 3 = Tinus komt café het Haantje binnen.
1 = Tinus loopt over de begraafplaats.
5 = Klaas loopt over de begraafplaats.
4 = Tinus vertelt wat er is gebeurd op de begraafplaats.
2 = Tinus raakt de bochel op zijn rug kwijt.
6 = Klaas krijgt een bochel op zijn rug.
11. Het verhaal speelt zich af op de begraafplaats en in het café.
12. een verhaal

Vulkanen

1. Binnen in
2. Dit hoeft niet altijd zo te zijn
3. Als de lava afkoelt

4. ook
5. constant
6. nooit meer

Hoe worden spiegels gemaakt?

1. Toen mensen hadden ontdekt hoe je glas moest maken, ontstonden er ook spiegels van glas.
2. Koper of brons
3. 1 en 2 zijn beide niet waar.
4. Tijdsvolgorde: van vroeger naar nu
5. Deklaag
6. Materiaal
7. Glas
8. Dat je niet door de spiegel heen kunt kijken.
9. bij de tweede alinea
10. het schoonmaken van het glas
11. het snijden van de grote spiegel in kleinere stukken

Het gehoororgaan

1. De schrijver wil de lezer informatie geven over de werking van het menselijk gehoor.
2. smakken
3. Buitenoor
4. Slakkenhuis
5. Stijgbeugel
6. De gehoorbeentjes
7. een oorzaak met gevolg

Opzoeken

1. betekenis 1
2. betekenis 3
3. betekenis 2
4. betekenis 3
5. betekenis 1

6. betekenis 2
7. zebra - zebrahout - zebrapad - zebrastreep
8. ontbijt - ontbrak - ontcijfer
9. fietshelm
10. tussen 'hongerstaking' en 'honk'
11. www.campingsinederland.nl: Alle campings in heel Nederland op een rij.

Taal | Taalverzorging

Grammatica | Zinsontleding

1. werd
2. De aardige mevrouw
3. Het mooie meisje kamde haar lange haren voor de spiegel.
4. De kaasboer verkoopt veel verschillende soorten kaas.
5. kunnen geven
6. omdat oma dat niet meer alleen kan.
7. Ik wriemel net zolang
8. Steffi koopt nieuwe gymschoenen voor haar broertje.
9. Zou Ellen dat lied alleen durven zingen?
10. een kom met havermout

Grammatica | Woordbenoemen

1. strenge
2. Elin heeft de vragen uit de oefening best goed gemaakt.
3. minder
4. Vera en Marijn hebben dertien landen gezien in twee jaar tijd.
5. De meester heeft de som geduldig uitgelegd.
6. Pandaberen